

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАХАР ИЖТИМОЙ-СИЁСІЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 6 (13.339)

Баҳоси эркин нарҳда

ҚОНУН УСТУВОРЛИГИ – ИНСОН МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ МУҲИМ ОМИЛИДИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 2017 йил 7 январда Прокуратура органлари ходимлари куни олдидан бир гуруҳ соҳа ходимлари билан учрашди.

Учрашувда Олий Мажлис палаталари раҳбарлари, ҳукумат аъзолари, давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, прокуратура органлари масъул ходимлари ва фахрийлари иштирок этди.

Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси янгради.

Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 19 декабрдаги қонунига мувофиқ, 8 январь Ўзбекистон Республикаси прокуратура органлари ходимлари куни этиб белгиланди. Бу прокуратура органлари фаолияти самарадорлигини янада оширишга, соҳа ходимлари меҳнати рағбатлантиришга хизмат қилади.

– Сизларни 8 январь – Прокуратура органлари ходимлари куни муносабати билан чин қалбимдан самимий табриклайман. Барчангизга сиҳат-саломатлик, тинчлик-хотиржамлик, масъулиятли фаолиятигизда муваффақиятлар тилайман, – деди Президентимиз. – Маълумки, 1992 йил 8 январь куни Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти Ислам Каримов фармони билан Ўзбекистон ССР прокуратураси мустақил Ўзбекистон Республикаси прокуратурасига айланган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқ, қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга субъектлардан бири прокуратура органларидир. Прокуратура органлари томонидан мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлаш, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият ва давлатнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Мустақиллик йилларида мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлашга, фуқаролар ҳуқуқлари ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилишга қаратилган кенг қўламли ислохотлар амалга оширилди. Суд-ҳуқуқ тизими тубдан ислоҳ қилинди.

Эришилган ютуқлар ўзимизники, унга маҳлиё бўлиб ўтириш бизга ярашмайди. Бугун сизлар билан олдимизда турган долзарб вазифалар ҳақида гаплашиб олмоғимиз лозим, деди давлатимиз раҳбари. Одамлар ҳамма нарсага чидаши мумкин, адолатсизликка чидай олмайди. Жамиятда адолат барқарор бўлишида прокуратура органларининг ўрни катта бўлмоғи керак.

Биринчи Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида кенг қўламли ислохотларни ҳаётга изчил татбиқ этиш, уларнинг самарадорлигини юксалтиришда қонуний асосларни мустаҳкамлаш бўйича амалга оширилган ишлар мамлакатимизнинг ҳар томонлама тараққиётига хизмат қилаётди. Давлат ҳокимияти ва бошқарувини янада демократлаштириш, фуқаролик жамиятини ривожлантириш бўйича қилинган ишлар дунё ҳамжамиятининг юксак эътирофига сазовор бўлмоқда.

Прокуратура органлари ходимларининг иши катта масъулият, фидойилик, ҳалолликни талаб қилади, деди Президентимиз. Қабул қилинаётган ҳар

бир қарор замирида инсон тақдири туради. Шундай экан, етти ўлчаб бир кешиш бу борада асосий мезон бўлмоғи шарт.

Қонунчилик базасини ҳар томонлама мустаҳкамлаш ва қонунларни сўзсиз ижро этиш, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, демократик ҳуқуқий давлатни ривожлантириш, хусусий мулк ва тадбиркорлик тараққиётини қўллаб-қувватлаш ҳамда унинг ишончли ҳимоя қилинишини таъминлашда прокуратура органларининг роли катта.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 5 октябрдаги "Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама ҳимоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонида тадбиркорлик фаолиятига қонунга хилоф равишда аралашганлик ва тўққинлик қилганлик, уларнинг фаолиятини асоссиз тўхтатиб қўйганлик учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлиги оширилган.

Бу соҳа ходимларининг зиммасига ҳуқуқий ҳужжатларнинг аниқ ва тўла ижро этилишини назорат қилиш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишдек вазифалар масъулиятини янада ошириди.

Президентимиз тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишида прокуратура органларининг роли ҳақида гапирар экан, қуйидагиларни алоҳида таъкидлади. Тадбиркор бой бўлса, давлат бой бўлади. Бунинг учун ишбилармонларга кенг шaroит яратиб беришимиз лозим. Прокурор тадбиркорга қўмакчи бўлиши, у билан ҳамкорликда ишлаши даркор.

Мустабид тузум даврида одамлар прокуратура органлари ходимларини фақат қораловчи, жазолловчи тизим вакиллари сифатида биларди. Биз ушбу соҳа фаолиятини халқаро талаблар даражасида қайта ташкил қилишда ижобий натижаларга эришмоқдамиз, деди Президентимиз. Прокуратура органлари кундалик ҳаётимизда қонун устуворлигини таъминлаш, юридик ва жисмоний шахсларнинг қонуний ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга хизмат қилиши зарур.

Прокуратура органлари фаолияти устидан парламент назоратини амалга оширишнинг ташкилий-ҳуқуқий механизмларини янада такомиллаштириш, мамлакатда қонун устуворлиги ва қонунийликни таъминлаш бўйича прокуратура органлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият ва давлат манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатидан прокуратура органлари фаолияти устидан назорат қилувчи комиссиясини тузиш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгашининг ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг қўшма қарори қабул қилинган. Ушбу қарорга

мувофиқ Комиссиянинг зиммасига қонун устуворлиги ва қонунийликни таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, прокуратура органларининг ҳуқуқни қўллаш амалиётини ҳар томонлама ўрганиш ва умумлаштириш, прокуратура органлари фаолиятини тартибга солувчи қонун ҳужжатларини, шунингдек, ҳуқуқни қўллаш амалиётини ва уларнинг ишлаш усулларини янада такомиллаштириш юзасидан уларнинг зиммасига юклатилган вазифалар самарали бажарилаётгани устидан мунтазам парламент назоратини амалга ошириш вазифалари қўйилди.

Ҳозирги кунда Олий Мажлис Сенати томонидан ҳар йили Бош прокурорнинг ҳисоботи эшитилади. Бу албатта муҳим, лекин жойлардаги прокурорларнинг ҳисоботини ким эшитади, деди Шавкат Мирзиёев. 2017 йилдан бошлаб барча даражадаги ҳокимлар, прокуратура ва ички ишлар органлари раҳбарларининг аҳоли олдида ҳисобот бериш тизими жорий этилади. Бундан ташқари, вилоятларда прокурорларнинг ишига қараб ойлик рейтинг тузиб борилади. Уларнинг фаолиятига рейтинг натижалари асосида баҳо берилади.

Ўтган йили ташкил қилинган Бош вазирнинг виртуал қабулхонасига фуқаролардан 311 минг мурожаат келиб тушди. Мурожаатлар орасида прокуратура соҳасига тегишлилари ҳам талайгина. Бу жуда ачинарли ҳолдир, деди Президентимиз. Барчамиз ўзимизга бир савол берайлик: одамларда нима учун муаммолар бунчалик кўпайиб кетди, уларнинг дардини ким эшитади? Мурожаатларнинг аксарияти адолатсизликдан, уларни ҳеч ким эшитмаганидан бўлмоқда. Агар прокуратура органларининг эшиги аҳоли учун очик бўлганда, Бош вазирнинг виртуал қабулхонасига бу қадар кўп мурожаат тушмас эди.

Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йиллида мазкур соҳа ходимлари ҳам гоёта масъулиятли вазифаларни бажармоғи лозим бўлади. Биронта ҳам мурожаат эътибордан четда қолмаслиги керак, деди давлатимиз раҳбари.

Учрашувда Республика Бош прокурори Ихтиёр Абдуллаев, Хоразм вилояти прокурори Садрриддин Турдиев, Хонқа тумани прокурори Ғайрат Абдуллаев, Ғузур тумани прокуратураси катта ноизири Замира Аширова, Тошкент шаҳар прокурори Ботир Қудратхўжаев, Бош прокуратура тизимидаги департаментнинг Тошкент шаҳар бошқармаси бошлиғи Жаҳонгир Эгамов ва бошқалар 8 январь – Прокуратура органлари ходимлари кунини нишонлаш ҳақидаги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинган учун Президентимизга миннатдорлик билдирди. Давлатимиз раҳбари томонидан билдирилган танқидий фикрлардан тегишли ҳулоса чиқариб, инсон манфаатларини тўла таъминлаш учун барча чора-тадбирлар кўрилишини таъкидлади.

А.ЎРОЗОВ,
ЎЗА муҳбири

ИТАЛИЯДА БЎЛИБ ЎТГАН ХАЛҚАРО АНЖУМАН ЎЗБЕКИСТОННИНГ БОЙ ИЖОДИЙ САЛОҲИЯТИНИ НАМОЁН ЭТДИ

Италиянинг Пезаро шаҳрида "Италия – Ўзбекистон" II халқаро дўстлик фестивали бўлиб ўтди. Италиянинг таниқли санъат арбоби Анда Абдуллаева ҳамда Пезаро шаҳар мэрияси ва Пезаро-Урбино провинцияси, Ўзбекистон Бадий академияси, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" Миллий авиакомпанияси, "Ўзбеккино" миллий агентлиги кўмағида "Verbumlandia" Халқаро маданий уюشمаси мазкур маданий тадбирнинг ташкилотчилари бўлишди.

Халқаро фестивалнинг очилиш маросимидан мамлакатимиз кўнра ва бой тарихий-маданий меросига эга эканлиги қайд этилди. Анжуман доирасида ташкил этилган кўргазма, концерт дастури ва моддалар намоиши Италия оммавий ахборот воситаларида кенг еритилди. Журналистлар ўзлари таъйирлаган репортажларда кўргазма Ўзбекистон санъатининг ноёб дурдоналари ҳамда ўзбек халқининг кўнра, ўзига хос ва кўп қиррали маданияти билан яқиндан танишиш учун аjoyиб имконият яратганини қайд этдилар. Акмал Нур, Алишер Алиқуллов ва Тоҳир Каримов сингари ўзбек рассомлари ижод намуналарининг намоиши ҳам тадбир меҳмонларида катта таассурот қолдирди.

Фестиваль доирасида ўзбекистонлик ва италиялик мусикачилар иштирокидаги концертлар ҳам ташкил этилди. Ези шаҳрида ўзбекистонлик пианиночилар Н.Хусанова ва М.Илёсова иштирокидаги фортепиано мусикаси кеңаси бўлиб ўтди.

Маданий анжуман доирасида уюштирилган моддалар намоиши ҳам ҳеч кимни бефарқ қолдирмади. Унда италиялик стилист ва модельерлар билан бирга юрдошимиз Тасвия Чурсина ҳам ўз композициясини намоиш этди.

Халқаро фестивалнинг айрим иштирокчилари "Жаҳон" ахборот агентлиги учун берган интервьюлари чоғида мазкур тадбирлардан орттирган таассуротларини ўртоқлашди.

Регина Песта, "Verbumlandia" Халқаро маданий уюشمаси президенти:

– Уюشمамиз мода, кинематография ва журналистикани илгари суриш билан ҳам шуғулланади. Биз кўпгина мамлакатлар, жумладан, Ўзбекистон билан ҳам ўзаро ҳамкорликда иш олиб борамиз. Бу йўналишдаги муносабатларимизни янада мустаҳкамлашга ниятдамыз.

Ўзбек халқи бой маданий мерос ва замонавий ижодий салоҳият соҳибидир. Шу боис уюشمамиз Ўзбекистоннинг санъат арбоблари, шoir, ёзувчилари билан ҳамкорлик қўламлини кенгайтиришни режалаштирмоқда. Ўзбекистонда мусиқа санъатини ривожлантириш, муомтаз миллий мусиқа аъёнларини келгуси авлодлар учун авайлаб асраш борасида олиб борилаётган эзгу ишлар юқори баҳога лойиқдир.

Ишончим комилки, ушбу халқаро фестивал сингари маданий лоийҳаларнинг ҳаётга татбиқ этилиши мамлакатимизнинг ўртасидаги ички томонлама муносабатларини мустаҳкамлашга қўмақлашди.

Алессандро Маркучи Пиноли, "VIP Hotels" меҳмонхоналар тармоғининг раҳбари:

– Икки халқ маданий жиҳатдан бир-бирини тўлдирishi нуктаи назардан ушбу санъат фестивали барчамизга катта қувонч бағишлади. Унинг ўзига хослиги шундаки, мазкур маданий анжуман турли тадбирларни қамраб олди. Уларда Ўзбекистоннинг мазмунан бой маънавий маданияти яқол намоён бўлди.

Мен Тошкент, Самарқанд сингари аjoyиб шаҳарларингизда бўлганман. Ўзбекистоннинг тарихий шаҳарлари Италияда ҳам таниқли ва севилими. Умид қиламанки, бугун бўлиб ўтган кўшма анжуман ҳам мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро алоқалар қўламлигини янада кенгайтиришга хизмат қилади.

"Жаҳон" АА

2017 йил – Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили

ФУҚАРОЛАР МУРОЖААТИ ДОИМИЙ ЭЪТИБОРДА

Мамлакатимизда барча давлат органлари фуқаролар билан бевосита ва доимий мулоқот ўрнатишга алоҳида эътибор қаратмоқда.

www.standart.uz сайтида "Ўзстандарт" агентлиги бош директорининг виртуал қабулхонаси ишга туширилиши натижасида фуқаролар стандартлаштириш, метрология, синов ва сертификатлаштириш фаолиятига оид масалалар, муаммолар, ариза, шикоят ёки тақлифлар билан агентлик раҳбарига тўғридан тўғри мурожаат қилиш имкониятига эга бўлди.

Сайт орқали онлайн мурожаат юбориш шакли ҳамма учун тушунарли ва содда тузилган. Мурожаатлар ўз вақтида ҳамда ижобий кўриб чиқиши учун ҳар бир масала алоҳида ва тушунарли тилда йўлланishi мақсадга мувофиқдир. Сайтда мурожаат натижасини (жавоб берилган-берилмаганини) текшириш мумкин. Он-лайн мурожаатларда электрон рақамли имзо талаб қилинмайди.

Агентлик марказий аппаратида мурожаатлар билан ишлаш бўйича ишчи гуруҳи фаолият юритмоқда. Ўзрдошларимиз томонидан қўрилган ҳар бир масала агентлик мажлисларида мунтазам муҳокама қилинмоқда ва улар мамлакатимиз қонунчилиги доирасида ҳал этилаётган.

Чилонзор тумани, Чилонзор кўчаси, 85-уй, 118-хонадонда истикомат қилувчи Фазилиддин Мухаммадиев "Ўзбекистон" ветеринария корхонасида ишлаб чиқарилаётган дори воситаларини хоржий давлатларга экспорт қилиш учун сертификат олиш қоидаларини сўраб, "Ўзстандарт" агентлигига мурожаат қилган.

– Агентликдан махсулотларни хоржий давлатларга экспорт қилиш тартиби, стандартлаштириш, сертификатлаштириш, махсулотни ёриқлаш ва қадоклаш талаблари ҳақида батафсил маълумот олдим. – дейди ЎЗА муҳбирига Ф.Мухаммадиев. – АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция, Польша, Греция, Япония, Миср, Ҳиндистон, Хитой, Россия, Беларусь ва бошқа мамлакатларда бу борада жорий этилган тартиблар ҳақидаги маълумотга ҳам эга бўлдим.

Фуқаролар "Ўзстандарт" агентлигига (+998 71) 150-23-00 телефон рақами орқали ҳам мурожаат қилиши ва саволларига жавоб олиши мумкин.

Ш.МАМАТУРОВА

• Андижонда Андижон ва Самарқанд вилоятларида ўз йигитлик бурчини ўтаётган аскарлар ва уларнинг ота-оналари иштирокида "Менинг ўғлим – Ватан ҳимоячиси" деб номланган видеомулоқот бўлиб ўтди. Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Андижон ва Самарқанд вилоятлари ҳокимликлари ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда Ватан ҳимояси – муқаддас бурч экани, Биринчи Президентимиз раҳнамолигида Ўзбекистон мудофаа қудратини юксалтириш борасида амалга оширилган изчил ислохотлар жараёнида ҳарбий хизматчилар учун барча шароит яратилгани таъкидланди.

• Термизда Ўзбекистон Республикаси Куролли Қўшлари ташкил этилганининг 25 йиллиги ҳамда Ватан ҳимоячилари кунига бағишлаб "Аскар оналарини шарафлаймиз!" деб номланган тадбир бўлиб ўтди.

Сурхондарё вилояти ҳокимлиги, вилоят хотин-қизлар кўмитаси, вилоят мудофаа ишлари, маданият ва спорт ишлари бошқармалари ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда мuddатли ҳарбий хизматни ўтаётган аскарлар ва мустақиллик йилларида ҳарбий хизматни ўташ чоғида ҳалок бўлган аскарларнинг оналари, ҳарбий хизматчилар, жамоат ташкилотлари вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

• Қорақалпоғистон Республикаси Эллиққалъа туманида ўтказилган меҳнат ярмаркасида 132 корхона, ташкилот ва муассаса 386 бўш иш ўрни билан иштирок этди. Меҳнат ярмаркасида тадбиркорлик билан шуғулланиш истагини билдирган ёшларни қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилди. 15 нафар коллеж битирувчисига банклардан имтиёзли кредит олиш учун сертификат топширилди. Худди шундай меҳнат ярмаркаси Нукус шаҳрида ҳам ўтказилди.

• Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги, Бухоро вилояти ҳокимлиги ҳамкорлигида Қорақўл туманида ўз йигитлик бурчини ўтаётган аскарлар ва уларнинг ота-оналари иштирокида "Биз она Ватанимиз истиқлолининг ҳимоясига

ҳамиша тайёр турмоғимиз керак!" деб номланган тадбир ўтказилди.

• Таиланд ҳукумати мамлакатда бир неча кундан буюн тинмай ёғайтган ёмғир туфайли эълон қилинган фавкулудда ҳолатга фожиа мақомини берди. Зеро, кучли сув тошқинлари натижасида мамлакатнинг 14 вилояти сув остида қолган, табиий офат туфайли 10 киши ҳалок бўлган, бир миллион аҳоли уй-жойидан ажраган, 60 дан ортиқ кўприкларга жиддий шикаст етган. Табиий офат натижасида қўллаб автотрейслар бекор қилинганлиги туфайли хоржилик сайёҳлар ҳам ўз Ватанларига қайтиб кетишининг иложини тополмаётдилар.

• АҚШнинг Калифорния штати ва бошқа гарбий соҳилларига давон хуруж қилиши натижасида фавкулудда ҳолат эълон қилинди.

• Кеча Шимолӣ Американинг Лос-Анжелес шаҳрида кино оламинида энг нуфузли кўриқлардан бири – "Олтин глобус" танлови голибларини тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Унда яқунланган йилнинг энг яхши фильмлари ва энг иқтидорли актёрларга "Олтин глобус" мукофотлари топширилди.

АФГОНИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИНING УЧРАШУВЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов 9 январь куни Тошкентда Афғонистон Ислон Республикаси ташқи ишлар вазири ўринбосари Ҳикмат Халил Карзай билан учрашди, дея хабар беради ЎЗА.

Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўзаро ҳамкорликни янги босқичга кўтаришдан манфаатдор экани таъкидланди. Икки томонлама алоқаларнинг бугунги ҳолати ва истиқбол юзасидан фикр алмашилди.

Ўзбекистон Афғонистондаги қурилиш, энергетика, тоғ-кон саноати ва таълим соҳаларидаги лойиҳаларда иштирок этиб келмоқда. “Ўзбекистон темир йўллари” акциядорлик жамияти томонидан Хайратондан Мозори Шарифгача темир йўл линияси қурилган. Мамлакатимизнинг кўмаги билан Афғонистонда кўприклар, юқори вольтли электр линиялари, оптик толали кабель линиялари, сув таъминоти тармоғи барпо этилган. Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш учун ҳали фойдаланилмаган имкониятлар кўп.

Учрашувдан сўнг Ўзбекистон – Афғонистон сиёсий маслаҳатлашувларининг биринчи раунди бўлиб ўтди.

Тадбирда мамлакатларимиз ўртасидаги сиёсий, савдо-иқтисодий, транспорт коммуникациялари, маданий-гуманитар каби соҳалардаги алоқаларни ривожлантириш, шунингдек, халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳамкорлик, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар муҳокама қилинди.

Афғонистон делегацияси Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлигида ҳам музокара ўтказди.

Н.МАНЗУРОВА

Мамлакатимизда фуқароларнинг меҳнат ҳуқуқлари таъминланиши учун барча шарт-шароит яратилган. Ҳар йили бандлик дастури доирасида юзлаб янги иш ўрни яратилиб, юртдошларимизнинг муносиб шароитларда самарали меҳнат қилиши учун кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

2016 йил 28 ноябрда қабул қилинган “Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгартишлар киритиш ҳақида”ги қонун ходимлар учун муносиб меҳнат шароитларини таъминлаш, касаба уюшмалари фаолиятини янада такомиллаштиришга хизмат қилади. Қонунга киритилган ўзгартишлар ва унинг мазмун-моҳияти ҳақида **Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати Шерзод ҚУЛМАТОВ** ЎЗА мухбирига қуйидагиларни сўзлаб берди.

– Мазкур қонунни тайёрлашда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг инсон ҳуқуқлари соҳасидаги ҳужжатлари, Халқаро меҳнат ташкилотининг Ўзбекистон томонидан ратификация қилинган конвенциялари ҳамда 15 дан ортиқ давлат тажрибаси эътиборга олинган.

Ўзбекистон Республикасининг “Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида”ги қонуни 1992 йил 2 июлда қабул қилинган бўлиб, қонун йиғирма икки модалдан иборат. Мазкур қонунга 2016 йилнинг 28 ноябрь куни бир қатор ўзгартишлар киритилиб, ундаги асосий нормалар касаба уюшмаларини тузиш, уларни тугатиш тартиби, фаолиятнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштиришга қаратилган.

Қонунга мувофиқ ходимлар, олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларида таълим олаётган шахслар ҳамда иш билан таъминланган бошқа шахслар ҳеч қандай қаршиликсиз ва олдиндан ружсат олмай туриб, ихтиёрий равишда касаба уюшмаларини тузиш ҳуқуқига эга. Барча корхоналар, муассасалар ва ташкилотларда, яқна тартибдаги тадбиркорлик ва ўзга меҳнат фаолияти амалга оширилаётган бошқа иш жойларида ишлаётган ходимлар камида уч нафар бўлганда, уларнинг ташаббуси билан касаба уюшмаларини тузишга ҳақли эканлиги белгилаб қўйилган.

Мазкур қонунда ходимни ишга қабул қилиш, хизмат поғоналарига кўтариш, у билан меҳнат шартномасини бекор қилиш учун муайян касаба уюшмасига аъзо эканлигини, унга киришни ёки ундан чиқишни шарт қилиб қўйиш таққиланган.

Касаба уюшмаси фаолиятини тугатиш уставида белгиланган тартибда унинг ваколатли органи қарорига кўра амалга оширилиши, агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилиши кўрсатиб ўтилган.

қонун ҳужжатлари асосида жамоа шартномасида белгиланган чора-тадбирларини тақлиф этиши белгилаб берилган.

Касаба уюшмалари аҳолини иш билан таъминлашнинг ҳолати ва аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига риоя этилиши юзасидан жамоатчилик назоратини олиб боради. Бунда жамоа шартномасида, келишувда меҳнат шартномасини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш учун касаба уюшмаси

Янги қонун кучга кирди

МЕҲНАТ ҲУҚУҚИ КАФОЛАТЛАРИ ЯНАДА КУЧАЯДИ

Қонунда Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси меҳнатга ва бошқа ижтимоий-иқтисодий масалаларга доир норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиш ҳуқуқига эга эканлиги белгиланган. Касаба уюшмалари федерацияси меҳнатга ва бошқа ижтимоий-иқтисодий масалаларга доир норматив ҳужжатларни қабул қилиш тўғрисидаги тақлифларни тегишли давлат органларига киритиш ҳуқуқига ҳам эга.

Қонунда ишчи-ходимлар манфаатларини кўзлаб, касаба уюшмалари ўз аъзоларининг меҳнат ҳуқуқини ҳимоя қилиши, иш билан таъминлаш борасидаги давлат сиёсатини ишлаб чиқишда иштирок этиши ҳамда ташкилотларда ишдан бўшатиладиган ходимларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг

қўмитасининг олдиндан розилигини олиш назарда тутилган бўлса, бундай розиликни олмай туриб шартномани бекор қилишга йўл қўйилмаслиги кўрсатиб ўтилган.

Касаба уюшмалари иш берувчи томонидан меҳнат ва касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисидаги қонун ҳужжатлари нормаларига риоя этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириб, аниқланган ҳуқуқбузарликлар бартараф этилишини талаб қилишга ҳақли. Иш берувчи қонун ҳужжатлари бузилишларини бартараф этиш тўғрисидаги тақдимномаларни кўриб чиқиши ва кўриб чиқиш натижалари ҳақида касаба уюшмасига ўн беш кунлик муддат ичида хабар бериши шартлиги киритилган.

тириш, уларнинг қорхона ва ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлигини кенгайтириш учун салоҳиятли иш берувчиларни жалб этган ҳолда ихтисослашган бўш иш ўринлари ярмаркаларини ўтказиш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Шу билан бир қаторда ўқитишнинг замонавий усулларини, янги авлод дарсликлари ва ўқув қўлланмаларини жорий этиш, етакчи хорижий таълим муассасалари билан ҳамкорликни кенг йўлга қўйиш ҳамда олий таълим муассасаларининг ўқув ва илмий-тадқиқот лабораторияларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш асосида таълим жараёнининг сифатини тубдан ошириш, мамлакатимизда илмий-тадқиқот фаолиятини ташкил этиш, бошқариш ва молилаштириш тизимидagi муаммолар ва уларни бартараф қилиш бўйича устувор вазифалар атрофлича муҳокама этилди.

Йиғилишда маданият ва санъат соҳасини ривожлантириш бўйича амалга оширилган ишлар ҳамда келажакдаги режалар, телекоммуникация инфратузилмасини ривожлантириш, “Электрон ҳукумат” тизими доирасида ахборот тизимлари ва маълумотлар базаларини яратиш бўйича амалга оширилаётган ишлар, келгусида бажарилиши лозим бўлган долзарб вазифалар батафсил кўриб чиқилди.

Мажлисида Президентимиз Шавкат Мирзиёев маърузаларида белгилаб берилган вазифаларни тизимли равишда бажариш, комплекс таркибига кирувчи вазирлик ва идораларда 2017 йилнинг биринчи чорагида белгиланган режалар ижросини тўла таъминлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар белгиланиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

ЎЗА

Қонунда белгиланганидек, иш берувчилар, уларнинг бирлашмалари жамоа шартномалари, келишувлари шартларини бузувчи қарор қабул қилган тақдирда, касаба уюшмалари ушбу қоидабузарликларни бартараф этиш тўғрисида тақдимнома киритишга ҳақли, бу тақдимнома бир ҳафталик муддатда кўриб чиқилади. Бунда ходимларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга ҳамда иш берувчи ва меҳнат жамоаси ёки касаба уюшмаси ўртасида келиб чиқадиган низоларни ҳал этишга доир масалалар қонун ҳужжатларига мувофиқ кўриб чиқилади.

Қонундаги яна бир асосий нормалардан бири касаба уюшмалари миграция, иш билан таъминлаш, меҳнат, нарх белгилаш ва ижтимоий таъминот масалаларига доир Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларини тузишда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда иштирок этиши мумкин. Иш берувчилар ва мансабдор шахслар касаба уюшмаларининг ҳуқуқларига риоя этиши, уларнинг фаолиятига кўмаклашиши шарт. Улар касаба уюшмаларининг ҳуқуқларини бузганлик ёки уларнинг қонуний фаолиятига тўсқинлик қилганлик учун қонунда белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

Қонунда касаба уюшмалари сайлаб қўйиладиган органларининг ишлаб чиқаришдаги ўз ишидан озод қилинмаган аъзоларига жамоа шартномасида, келишувда белгиланган шартларга кўра жамоа манфаатларини кўзлаб жамоатчилик вазифаларини бажариши учун ўртача иш ҳақи сақланган ҳолда ишдан бўш вақт берилади, касаба уюшмасининг қисқа муддатли ўқуви вақтида ҳам уларнинг ўртача иш ҳақи сақлаб қолиниши акс эттирилган.

Бундан ташқари, касаба уюшмалари органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимларга сайланганлиги туфайли ишдан озод қилинган ходимларга уларнинг сайлов ваколатлари туганидан сўнг аввалги иши, лавозими берилади, бундай лавозим мавжуд бўлмаган тақдирда ўша ташкилотда ёки ходимнинг розилиги билан бошқа ташкилотда аввалгисига тенг бошқа иш берилади.

Хулоса қилиб айтганда, мазкур қонуннинг қабул қилиниши касаба уюшмалари эркинлигининг кафолатларини мустаҳкамлаш, ижтимоий-меҳнат соҳасида қонунийликни таъминлаш ва жамоат назоратини янада такомиллаштиришга хизмат қилади.

Гўзал САТТОРОВА
ёзиб олди

ҚИШ ТАЙЁРГАРЛИКНИ ЁҚТИРАДИ

Бугунги кунда Чилонзор туманида 1150 та кўп қаватли уйлар бўлиб, уларга 358 та хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатлари хизмат кўрсатади. 37 та бошқарув-сервис компаниялари ширкатлар билан шартнома асосида иш олиб боради.

Чилонзор тумани коммунал таъмирлаш ва аварияни тиклаш хизмати раҳбари, куз-қиш мавсумига тайёргарлик қўриш штаби бошлиғи Равшан Эргашевнинг таъкидлашича, ҳукумат қарори асосида 2016-2017 йил куз-қиш мавсумига тайёргарлик доирасида бир қатор ишлар қилинди. Айтиш жоизки, бу борада 19 та йўналиш бўйича ишлар режалаштирилган бўлиб, тижорат банкларидан имтиёзли кредитлар ажратилди. Биргина, 2016 йилда 18 миллиард 646 млн. сўм имтиёзли кредит олиниши кўзда тутилган ҳолда амалда 16 миллиард 952 млн. сўм олиниб, кўп қаватли уйлар йўлакларини, фасадларини ҳамда атрофларини таъмирлашга сарф қилинди. Дастур асосида 18 минг 810 квадрат метр томни мукамал таъмирлаш ишлари режалаштирилган бўлиб, амалда режа 94 фоизга бажарилди. Ундан ташқари кириш эшикларини таъмирлаш, темир эшиклар ўрнатиш, уларга кодли қулфлар ўрнатиш, кўп қаватли уйларнинг олдини замон талабига мос қилиб бетон қопламаси билан қоплаш ишларига алоҳида эътибор қаратилди. Бундан ташқари кириш йўлакларидagi фрампуголарни замонавий акфа-роларга алмаштириш ишлари амалга оширилди. 9 қаватли ва ундан юқори бўлган уйларнинг лифтини жорий таъмирлаш ишлари доирасида 83 та лифт таъмирланди.

— 2017 йилнинг “Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили” деб эълон қилиниши муносабати билан туманимизда бир қатор ишлар олиб борилмоқда. — дейди Равшан Эргашев. — Шундан келиб чиқиб, туман ҳокимияти биносиди, қорхона ва ташкилотларда халқ қабулхоналари ташкил этилди. Аҳолидан тўшаётган ҳар бир мурожаат эътиборсиз қолаётгани йўқ. Зарур техника ва мутахассислар билан таъминланган 37 та бошқарув компаниялари куз-қиш мавсумини бетаалафот ўтказишга бош-қош бўлмоқда. Тумандаги “Чин бахт сервис”, Азиз Обидов, “Дадил қадам сервис”, “Меҳрқон коммуналчи биринчи” ХУЖМШлари ўз ишини яхши ташкил этган ширкатлардан ҳисобланади.

Айни қиш мавсумида иссиқлик тизимининг бир маромда узатилишига алоҳида эътибор берилаяпти. Бу борада тумандаги коммунал соҳа вакиллари ҳамкорликда иш олиб бораётгани эътиборга молик. Аҳолининг газ, электр, иссиқ сув, совуқ сув, иссиқлик тизими билан бир маромда таъминланиши штаб томонидан доимий назоратга олинган.

“Тошсизиккувати” ИЧБ УКСининг Чилонзор туман бўлими раҳбари Муҳиддин Мўминовнинг эътирофи этишича, туманда иссиқлик қувурлари марказлашган иссиқлик тизимига уланган. Қорхона томонидан 1150 та кўп қаватли уйларга, 55 та МТМ, 33 та мактаб, қорхона ва ташкилотларга иссиқлик бир маромда узатиляпти. Чилонзор туманида иссиқлик қувурлари 162 км.ни ташкил қилади. 2016-2017 куз-қиш мавсумига тайёргарлик бўйича 6-7 км. атрофида иссиқлик қувурлари, насос станциялари мукамал таъмирланди. Хаводан ўтган 9,2 км.ли иссиқлик қувурлари изоляция қилинди. Ширкатлар билан тузилган шартнома асосида иссиқлик белгиланган меъёрда етказиб берилмоқда.

— Чилонзор туманга фойдаланиш хизмати томонидан куз-қиш мавсумига тайёргарлик бўйича белгиланган вазифалар ўз вақтида бажарилди. — дейди Чилонзор туманга техника бўлими катта устаси Дониёр Муҳиддинов. — Режа бўйича 134 та газ тасвирлаш пунктлари бўлиб, ҳаммаси техник назоратдан ўтказилди. 36 ГРП, 8 минг погонметр газ қувурлари бўялди, зупфинлар таъмирланиб, техник тафтишдан ўтказилди. Дилхуш кўчасида газ босимини яхшилаш юзасидан 200 погонметр газ қувури халқалаб берилгани боис бугунги кунда аҳоли хонадонларига газ бир маромда етиб бормоқда. Ёнғин хавфсизлиги кунлари давомида Чилонзор тумани ёнғин хавфсизлиги бўлими ходимлари билан биргаликда дуд-буронларни текшириш ишлари амалга оширилди.

Туман электр тармоқлари қорхонаси томонидан ҳам куз-қиш мавсумига тайёргарлик жараёнида бир қатор ишлар қилинди. Бош ҳандис Эркин Турдиевнинг айтишича, қишга тайёргарлик дастури доирасида 75 та ТП мукамал, 85 та ТП жорий таъмирдан чиқарилди. ТПлар атрофини тозалаш ва бўяш ишлари олиб борилди. Тўловлар бўйича ҳам мунтазам иш олиб борилмоқда. Утган йилнинг мос ҳолатига нисбатан қарздорлик бирмунча камайган. Бу борада аҳолига тушунтириш ишлари олиб борилаяпти.

Чилонзор тумани кўп қаватли уйлари атрофида бўлиб, аҳоли билан суҳбатлашганимизда газ, электр, иссиқ сув, совуқ сув, иссиқлик тизими етказиб бериш борасида муаммолар бўлмаётганини айтишди.

Хулоса қилиб айтганда, Чилонзор туманида коммунал соҳа қорхоналари куз-қиш мавсумига етарлича тайёргарлик кўрганлиги боис мавсумда жиддий муаммолар кузатилмапти. Ҳали қиш фасли туғашига икки ой вақт бор. Бу эса коммунал соҳа ходимларининг янада масъулиятли ва эътиборли бўлишини талаб этади.

Ш.ЗОКИРОВ

